

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Variarvm Lectionvm Libri Dvo Theodori Canteri
Vltraiectini**

Canter, Dirk

Antverpiæ, M. D. LXXIII.

Clemens Alexandrinus eme[n]datus & illustratus, item versio eius
correcta. Cap. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70886)

Clemens Alexandrinus emēdatus & illustratus: item versio eius correctā.

CAP. XI.

CLEMENS Alexandrinus octo scripsit libros Stromatum, omni & eruditione & antiquitate adeo refertos, ut eos nemo pro meritis satis laudare ac verbis extollere unquam dignè possit. Idem tamen ita sunt corrupti ac depravati, ut vel Delio aliquo natatore opus habeant, ad mendā omnia persuadenda: sed quando, ut inquit Comicus, id fieri quod vis non potest, id velis quod possis: Itaque contenti erimus, si quaedam vulnera è multis (quandoquidē totum corpus integritati suæ restituere non licet) sanare possimus. Quare libro quinto Stromatum, ubi poetarum & philosophorum adducit testimonia de uno Deo, inter cetera sic inquit: *αὐτιστικῆς ἐστὶ δὲ ὁ μὲν βοιωτῆος Πίνδαρος, ἄτε Πυθαγόρειος ὢν, ἐν ἀνδρῶν ἐνθέων ἕως ἐν ματὶ δὲ ματρὶ πνεύματος ἀμφοῦ τῆς ὕλης ὡς θεοῦ ἰδῶσι καὶ ἐναὶ τῆς τούτου δημιουργοῦ, ὃν ἀριστέχνην πατέρα λέγει, τὴν καὶ τὰ θεοποιῶν κατ' ἀξίαν εἰς θεϊότητα παραχημῆρον.* Quem locum sic vertit interpres: Magis autē mythicè Pindarus quidem Baotius, ut qui esset Pythagoreus, unum virorum dicens diuinitus afflatorū est genus, ex una autem matre spiramus ambo, tradit materiam & unum eius opificem, quem vocat præclarum & optimum artificem, qui etiam pro meritis progressionem tribuit ad diuinitatem. Vbi

primum quidem Pindari locus à Clemente additus, mendosus est, & sic legendus:

ἐν ἀνδρῶν ἐν θεῶν γένος.

Et hic error licet levis, satis decepit tamen interpretem. Deinde τῆς ὕλης, non est cum sequentibus, cum precedentibus, construendum, ut talis sit sensus, Ex una matre spiravit ambo, nimirum materia. Quare locus Clementis, meo quidem iudicio, sic legendus & distinguendus est: Μιας τε οὐδ' ὁ μὲν βροτώπιος Πίνδαρος, ἀπὸ Πρωτογενέος ὄν

ἐν ἀνδρῶν ἐν θεῶν γένος. ἐκ

Μιας δὲ πύρομυ

Μαξός ἀμφότεροι,

τῆς ὕλης. ὧσα δ' ἴδωσι καὶ ἕνα τῶν τούτου δημογόνων, ὄν

Ἀριστοτέχων πατέρες

λέγει, τὰ καὶ τὰς θεωροῦσιν κατ' ἀξίαν εἰς δημογόνων παρεχρημάζον. Quod dicit, ἀριστοτέχων πατέρες inter ea, quae extant Pindari, nisi mea me fallit memoria, non legitur. Eius tamen dicti etiam Pindarchus aliquotiens meminit, ut libro 1. Symphoniarum, ubi sic inquit: καὶ τὸν θεὸν ὁραῖς, ὃν ἀριστοτέχων ἡρώδ' ὁ Πίνδαρος θεωρεῖται. Et contra Strabonem: ὁ δὲ παρῶνος καὶ ὕδατος καὶ δεμίσιος ζώων ἀριστοτέχων καὶ Πίνδαρον, οὐδ' ἄρα μὲν ἀπὸ μητρὸς καὶ ποιμίλον, καὶ πολυμαθῆς, δημογόνων τὸν καὶ τὸν ὄν. Et in libro qui inscribitur, ἀπὸ τῶν τούτου δημογόνων

Ant. Mure
Varia Lecti
LIII
25

δίου βραδέως πτωρομύων, sic inquit: ὅτι καὶ ἡ
 ἀρετὴ τῶν ψυχῶν ἰατρία, δίκη δὲ καὶ δικαιοσύνη
 ποροσοδομῆ, πασῶν ἐστὶ τέχνην μεγίστην, ὧρδς
 μύδοις ἐτέροις καὶ Πίνδαρος ἐμαρτύρησεν, ἀρι-
 στοτέχνην ἀνακαλέμενος τὸ ἀρχόντα καὶ κρείον ἀ-
 πάντων θεῶν Ἑ. c. Et Clemens in Protreptico: τίς
 ἐνεφύσησε ψυχῶν, τίς δικαιοσύνην ἐδωρήσατο, τίς
 ἀθανάσιον ὑπέσχη; μόνος ὁ τῶν ὄλων δημιουργός,
 ὁ ἀριστοτέχνης πατήρ τοῖσιν ἀγαλμα ἐμψυχόν ἡ-
 μάς τὸ ἀνθρώπων ἐπλασεν. Pindari versus hac de
 re, ut diximus, nō extant: nos tamen quæ apud alios
 multa lectiōne comperimus, in medium adducere
 non grauabimur. Pindari ergo verba hæc sunt:

Δωδωναῖε μεγαθενές

ἀριστέχνη πάτερ.

τετε Dionis Chrysostomo, cuius hæc sunt verba in
 Olympico: ὁ πάνυ καλῶς ποιητῆς ὠροσεῖπεν
 ἴππερς.

Δωδωναῖε μεγαθενές

ἀριστέχνη πάτερ.

ἔτον γὰρ δὴ ὠρο-

πος καὶ τελέστατος δημιουργός, χορηγὸν λαβὼν τῆς
 αὐτῆς τέχνης, ἐτὶ ἡλείω πόλιν, ἀλλὰ τὸ πᾶσαν τὴν
 σπαντὸς ὕλην. Hæc sunt verba Dionis Chryso-
 sti Rhetoris excellentissimi, qui quamuis non nomi-
 net Pindarum, eum tamen esse, ex iis quæ antè at-
 tulimus, non difficile est colligere, adeo ut quantum
 ad me ne dubitem quidem, Ἑ vel Iouem lapidem
 iurauerim.